

Boverkets föreskrifter och allmänna råd om certifiering av kontrollansvariga;

Utkom från trycket
den 26 april 2011

beslutade den 19 april 2011.

Boverket föreskriver följande med stöd av 10 kap. 23 § plan- och byggförordningen (2011:338).

Allmänt

1 § För utförande av sådana uppgifter som anges i 10 kap. 11 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL, ska den kontrollansvarige ha sådana kunskaper om och erfarenhet av projekterings-, bygg- och rivningsprocessen att denne på ett tillfredsställande sätt kan följa upp kontrollen av ett byggprojekt. Den kontrollansvarige ska vara certifierad.

I 2–10 §§ denna författning ställs närmare krav för att bli certifierad som kontrollansvarig enligt 10 kap. 9 § PBL.

Certifiering får lämnas enligt följande:

- Behörighet **N** som kontrollansvarig för projekt av normal art.
- Behörighet **K** som kontrollansvarig för projekt av komplicerad art.

Allmänt råd

Projekt av normal art kan avse nybyggnad, tillbyggnad, ombyggnad eller rivning av en- eller tvåbostadshus. Det kan även gälla flerbostadshus med högst två våningar eller andra slags byggnader med högst två våningar. Projekt av normal art kan även avse ändring i alla slags byggnader samt idrottsplatser.

Projekt av komplicerad art kan avse nybyggnad, tillbyggnad, ombyggnad eller rivning av byggnader med fler än två våningar, kabinbanor, radio- eller telemaster och vindkraftverk. Det kan även gälla arbeten med fasta cisterner eller andra fasta anläggningar för kemiska produkter som är hälso- och miljöfarliga eller projekt med byggnader och anläggningar för brandfarlig verksamhet. Projekt av komplicerad art kan även avse byggnader med stora spännvidder.

Denna indelning i behörighetskategorier syftar till att underlätta certifiering av kontrollansvarig för arbeten av olika svårighetsgrad med avseende på kontrollbehov och kontrollens omfattning. I det enskilda byggprojektet kan därför certifierad kontrollansvarig med annan behörighet behövas än vad som följer av ovan angivna exempel på byggnadsverkets svårighetsgrad.

Krav på teknisk utbildning

2 § För att få behörighet **N** ska sökanden ha teknisk utbildning med avlagd examen eller godkänd utbildning från lägst någon av dessa utbildningar

- a) högskolans ingenjörutbildning, 120 högskolepoäng,
- b) ingenjörutbildning vid tidigare tre- eller fyraårigt tekniskt gymnasium,

- c) yrkesteknisk högskoleutbildning, YTH,
- d) kvalificerad yrkesutbildning, KY-utbildning,
- e) nuvarande gymnasieskolans byggprogram, eller
- f) annan likvärdig utbildning.

Utbildning ska ha skett inom lämpligt fackområde, t.ex. bygg-, anläggnings- eller installationsteknisk linje.

Utbildningskravet kan även tillgodoses genom motsvarande utbildningar i annat land inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

3 § För att få behörighet **K** ska sökanden ha teknisk utbildning med avlagd examen eller godkänd utbildning från lägst någon av dessa utbildningar

- a) civilingenjörsutbildning vid teknisk högskola,
- b) arkitektutbildning med inriktning inom byggområdet vid teknisk högskola,
- c) högskolans ingenjörsutbildning, 180 högskolepoäng,
- d) högskolans ingenjörsutbildning, 120 högskolepoäng,
- e) ingenjörsutbildning vid tidigare tre- eller fyraårigt tekniskt gymnasium, eller
- f) annan likvärdig utbildning.

Ingenjörsutbildning ska ha skett inom lämpligt fackområde, t.ex. bygg-, anläggnings- eller installationsteknisk linje.

Utbildningskravet kan även tillgodoses genom motsvarande utbildningar i annat land inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

4 § Krav på teknisk utbildning enligt 2 och 3 §§ krävs inte för sökande med minst tio års erfarenhet av praktiskt arbete inom de områden som framgår av 5 § för behörighet **N**, respektive 6 § för behörighet **K**.

Krav på erfarenhet av praktiskt arbete inom byggområdet

5 § För att få behörighet **N** ska sökanden under sammanlagt minst tre år ha varit yrkesverksam inom något av nedan uppräknade områden eller befattningar

- a) projektering,
- b) projektledning,
- c) produktionsledning,
- d) besiktning eller kontroll,
- e) kvalitetsledning enligt SS-EN ISO 9001,
- f) miljöledning enligt SS-EN ISO 14 001,
- g) arbetsledande ställning,
- h) kvalitetsansvarig enligt 9 kap. 14 § PBL (SFS 1987:10),
- i) kontrollansvarig enligt 10 kap. 9 § PBL (SFS 2010:900),
- j) byggnadsinspektör eller motsvarande.

Yrkserfarenheten ska vara minst ett år från ett och samma område. Den ska ha erhållits genom arbete inom bygg-, installations- eller anläggningstekniskt område eller av rivning. Erfarenheten ska till största delen ha erhållits från sådana projekt som enligt 1 § avses med behörigheten.

6 § För att få behörighet **K** ska sökanden ha varit yrkesverksam inom minst två av de verksamhetsområden som anges i 5 §. Erfarenheten ska till största delen ha erhållits från sådana projekt som enligt 1 § avses med behörigheten.

Yrkesverksamheten ska ha en sammanlagd längd av minst

- fyra år, varav minst två år från ett och samma område, om den allmänna tekniska kunskapen erhållits enligt 3 § första stycket a) eller b),
- sex år, varav minst tre år från ett och samma område, om den allmänna tekniska kunskapen erhållits enligt 3 § första stycket c), och
- åtta år, varav minst tre år från ett och samma område, om den allmänna tekniska kunskapen erhållits enligt 3 § första stycket d) eller e).

7 § Den praktiska erfarenheten ska styrkas.

Allmänt råd

Bestyrkandet kan ske genom intyg, betyg, referenser eller på annat sätt.

Krav på kunskaper om bygglagstiftningen m.m.

8 § Sökanden ska ha dokumenterad kunskap om plan- och bygglagen (2010:900), PBL, plan- och byggförordningen (2011:338), PBF, samt de föreskrifter och allmänna råd som har meddelats med stöd av dessa författningar. Särskild vikt ska läggas vid kunskap om kontrollplaner. Sökanden ska även ha dokumenterad kunskap om entreprenadjuridik och konsumenttjänstlagen (1985:716).

Sökanden ska dessutom ha kännedom om lagen (1993:320) om byggfelsförsäkring m.m., miljöbalken (1998:808), avfallsförordningen (2001:1063), lagen (2006:545) om skyddsrum, förordningen (2006:638) om skyddsrum, arbetsmiljölagen (1977:1160), lagen om skydd mot olyckor (2003:778) och lagen (1988:950) om kulturminnen m.m. Sökanden ska även ha kännedom om kvalitetsledningssystem.

Kunskapen och kännedomen ska gälla det som är relevant för byggområdet.

Allmänt råd

Kunskap om entreprenadjuridik bör omfatta bl.a. AB, ABS och ABT.

Kännedom om kvalitetslednings- och miljöledningssystem bör omfatta bl.a. tillämpliga delar av SS-EN ISO 9001 och SS-EN ISO 14 001.

9 § Sökandens kunskap och kännedom enligt 8 § ska dokumenteras genom skriftligt kunskapsprov med godkänt resultat.

Lämplighet för uppgiften

10 § Den kontrollansvarige ska vara lämplig för uppgiften. Lämpligheten ska styrkas med intyg från den senaste yrkesverksamma treårsperioden.

Allmänt råd

Intygsgivaren bör ha, eller ha haft, en nära arbetsrelation till sökanden som arbetsgivare, uppdragsgivare eller liknande. Även intyg lämnade från byggnadsnämnden bör kunna godtas.

Rapporteringskyldighet

11 § Certifierad kontrollansvarig ska varje år lämna in rapport till certifieringsorganet med uppgift om fortbildning som avser 8 § denna författning och uppgift om genomförda uppdrag som kontrollansvarig.

Omcertifiering

12 § För att få ett nytt beslut om certifiering, när ett tidigare beslut har gått ut, ska den certifierade kontrollansvarige gå igenom en förenklad kompetensprövning eller en förnyad fullständig kompetensprövning. Endast om det finns särskilda skäl krävs det en förnyad fullständig kompetensprövning. Lämplighet enligt 10 § ska alltid prövas.

Allmänt råd

Vid en förenklad kompetensprövning kan det, förutom att pröva lämplighet, räcka att genom skriftligt kunskapsprov kontrollera att den kontrollansvarige skaffat ny kunskap under den senaste femårsperioden inom de områden som omfattas av 8 §.

Särskilda skäl, som gör att det krävs en förnyad fullständig kompetensprövning kan vara att den sökande inte har arbetat som kontrollansvarig i väsentlig omfattning under certifikatets giltighetstid. Arbeta i väsentlig omfattning bör omfatta några större eller ett tiotal mindre projekt.

Certifieringens giltighet

13 § Certifiering för kontrollansvarig får medges för en period av högst fem år åt gången.

Uppgifter om certifierade kontrollansvariga

14 § Certifieringsorganet ska omgående sända beslut om meddelat eller återkallat certifikat som kontrollansvarig till Boverket.

Certifieringsorganet ska till Boverket sända uppgifter om certifieringsnummer, behörighet, certifieringsdatum, giltighetstid på certifikatet, förnamn, efternamn, företag, adress, postnummer, ort och län samt e-postadress och telefonnummer.

Återkallande av certifiering

15 § Har den kontrollansvarige erhållit certifieringen på felaktiga grunder får det organ som utfärdat certifieringen återkalla den.

Allmänt råd

Av 11 kap. 36 § PBL framgår att om en kontrollansvarig har visat sig vara olämplig för sin uppgift, får det organ som har certifierat den kontrollansvarige återkalla certifieringen.

1. Denna författning träder i kraft den 2 maj 2011, då verkets föreskrifter och allmänna råd (BFS 1995:5) om certifiering av riksbehöriga kvalitetsansvariga ska upphöra att gälla.

2. Den som har certifikat som kvalitetsansvarig **E**, **N** eller **K** enligt äldre regler har rätt att fortsätta arbeta som kvalitetsansvarig i ärenden som har påbörjats före den 2 maj 2011.

3. Den som har certifikat som kvalitetsansvarig enligt äldre regler med behörighet **N** eller **K** har även rätt att arbeta som kontrollansvarig utifrån sin behörighet i ärenden som påbörjas från och med den 2 maj 2011. Innan den certifierade kvalitetsansvarige tar uppdrag som kontrollansvarig ska den ha skaffat sig kunskap om plan- och bygglagen (2010:900) och plan- och byggförordningen (2011:338) med tillhörande regler.

Rätten för certifierad kvalitetsansvarig med behörighet **N** eller **K** att arbeta som kontrollansvarig upphör den 1 januari 2013, om den certifierade inte dessförinnan har fått ett certifikat som kontrollansvarig. För att få detta certifikat måste personen ha genomfört ett skriftligt kunskapsprov enligt 8 § med godkänt resultat.

På Boverkets vägnar

JANNA VALIK

Anna Hedbäck Paulsson